

Samhandlingsavtale
mellom
barneverntjenestene i Agder og
Agder politidistrikt
i
saker om vold og seksuelle overgrep mot barn

Innholdsfortegnelse

Innholdsfortegnelse	2
1 Formål og innledning.....	3
1.1 Samhandlingsavtalen gjelder for	3
1.2 Roller og ansvar	3
1.3 Samarbeidsmøter og evaluering	4
2 Kontaktpersoner.....	5
2.1 Spørsmål/problemstillinger av generell karakter om avtalen og på saksfeltet	5
2.2 Henvendelser til politiet som gjelder anonyme drøftinger	5
3 Taushetsplikt, informasjonsdeling og avvergeplikt.....	5
4 Anonym drøfting med politiet.....	7
4.1 Samtaler med barn	8
4.2 Avgrensing mot etterforskningsplikt	8
5 Varsel til politiet	8
5.1 Grunnlag for varsel til politiet.....	8
5.2 Forholdet til foreldre når de er mistenkt eller sentrale vitner	9
5.3 Hvordan skrive varselet?	9
5.4 Akuttsaker.....	9
6 Samhandling etter varsel	10
6.1 Om informasjon til foreldre	10
6.2 Beskyttelse av barnet	10
6.3 Samhandlingen	10
6.4 Samtaler med barnet.....	10
7 Tilrettelagte avhør på barnehuset	11
7.1 Generelt	11
7.2 Før samrådsmøtet	11
7.3 Samrådsmøtet	12
7.4 Avhørsdagen	12
7.5 Beskyttelse av barnet	13
8 Avslutning av etterforskningen	13
8.1 Samhandling ved beslutning om henleggelse av straffesaken.....	13

1 Formål og innledning

Formålet med denne samhandlingsrutinen er å

- Avverge, stanse og oppklare vold og seksuelle overgrep mot barn og sikre barn et trygt oppvekstmiljø.
- Definere roller, ansvar og gi retningslinjer for konkret samhandling i saker om vold og seksuelle overgrep mot barn.
- Samarbeide på en måte som bidrar til forsvarlig saksbehandling og høy kvalitet i arbeidet.
- Ivareta barns rettsikkerhet og barnets beste i saker om vold og/eller seksuelle overgrep som involverer begge virksomheter.

Arbeidet i disse sakene skal alltid utføres med respekt for den annen virksomhets nødvendige oppgaver etter loven. Dialog og samarbeid skal alltid prege saksbehandlingen.

Barneverntjenesten og politiet utfører oppgaver på saksfeltet som har gjensidig innvirkning og betydning for den annen etats arbeid. Politidirektoratet og Bufdir har sammen utarbeidet [Politi og barnevern – nasjonale retningslinjer for samarbeid](#). *De nasjonale retningslinjer omhandler mange spørsmål knyttet til saksområdet, eksempelvis samtaler med barn, samhandlingen mellom politi og barnevern, etatenes roller og ansvar og bestemmelser om taushetsplikt for aktørene. De nasjonale retningslinjene anbefaler at det utformes lokale samhandlingsavtaler på de områdene som ikke er avklart i de nasjonale retningslinjene.*

1.1 Samhandlingsavtalen gjelder for

Saker der det er mistanke om

- fysisk og/eller psykisk vold mot barn, direkte eller der barn er vitne til vold mot noen i nær relasjon til barnet.
- seksuelle overgrep mot barn

Med barn menes personer under 18 år.

Aktører:

- Barneverntjenestene i Agder, inkl. barnevernvaktene i Arendal og Kristiansand
- Barnehuset i Kristiansand (en del av Agder politidistrikt)
- Alle tjenestesteder og ansatte i Agder politidistrikt som utfører oppgaver på saksfeltet.

Rutinen skal bidra til god tverretattlig samhandling mellom politi og barneverntjenesten.

1.2 Roller og ansvar

Barneverntjenestens oppgaver er å

- sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling får nødvendig hjelp, omsorg og beskyttelse til rett tid.
- bidra til at barn og unge får trygge oppvekstvilkår.

Når barneverntjenesten mottar en bekymringsmelding skal de snarest og innen en uke vurdere om det skal opprettes en undersøkelsessak, eller om saken skal henlegges.

Undersøkelsen skal gjennomføres snarest og senest innen tre måneder. I særlige tilfeller kan fristen være seks måneder. En undersøkelse er gjennomført når barneverntjenesten har truffet vedtak om tiltak eller saken er besluttet henlagt.

Barneverntjenesten kan uten hinder av taushetsplikt innhente opplysninger fra politiet, jf. barnevernloven § 6-4 og drøfte saker anonymt med politiet.

Politiets oppgaver er å

- forebygge, etterforske og påtale straffbare forhold.
- etterforske når det er rimelig grunn til å undersøke om det foreligger et straffbart forhold.

Beviskravet for å ta ut tiltalebeslutning i straffesaker er høyt. Straffeskyld skal bevises ut over enhver rimelig og fornuftig tvil før tiltalebeslutning tas ut.

Politiet iverksetter etterforskning når det foreligger rimelig grunn til å undersøke om det foreligger et straffbart forhold. Dette gjelder også når gjerningspersonen er mellom 12-15 år på gjerningstidspunktet.

Foreligger det ikke etterforskningsplikt vil saken bli henlagt. I saker hvor det er gjennomført etterforskning, kan saken lede til påtale om videre straffeforfølgning eller til beslutning om henleggelse.

Barnehuset trer inn i saksforholdet etter beslutning om avhør i en konkret sak. Barnehuset er organisert som en del av politiet og

- skal tilrettelegge for avhør og medisinske undersøkelser.
- tilby behandling og oppfølging av målgruppen og ivareta koordinering av tverrfaglig og tverretatlig samhandling.
- bidra i faglig utvikling av saksfeltet, samt gi råd og veiledning til offentlig og private aktører.

Politiet bør alltid samhandle tidlig med barnevernstjenesten når det innledes etterforskning.

Generelt kan virksomhetene anmode om gjensidig bistand til å løse oppgaver som gjelder barn, både i planlagte og akutte situasjoner.

1.3 Samarbeidsmøter og evaluering

Avtalen evalueres hvert annet år, og det meldes gjensidig inn på epost til hovedkontaktene senest 1.5. om det er behov for endringer i avtalen. Avtalen evalueres første gang senest 1.6.2024.

Det gjennomføres samarbeidsmøter når det oppstår behov for endringer i avtalen og en av partene ber om det. Partene bør invitere hverandre når det planlegges seminarer eller liknende i virksomheten hvor temaer i samarbeidsavtalen er på dagorden.

Hovedkontaktene i barnevernet og politiet har løpende kontakt når det oppstår spørsmål og problemstillinger som krever en drøftelse og avklaring.

2 Kontaktpersoner

2.1 Spørsmål/problemstillinger av generell karakter om avtalen og på saksfeltet

Barneverntjenestene:

Barnevernleder Knut Hagen, Barneverntjenesten Øst i Agder

Tlf. 905 47 348/47 99 33 33 Epost: knut.hagen@gjerstad.kommune.no

Politiet:

Politiadvokat Ingrid Thorsen, Agder politidistrikt

Tlf. 38 13 61 48/02800 Epost: Ingrid.thorsen@politiet.no

Anne-Lise Farstad, leder av Barnehuset i Kristiansand

Tlf. 916 31 862/992 57 161 Epost: Anne-Lise.Farstad@politiet.no

2.2 Henvendelser til politiet som gjelder anonyme drøftinger

Vold mot barn eller barn som er vitne til vold i nære relasjoner:

Geografisk distriktsenhet Vest: Tlf. 02800

- Flekkefjord/Kvinesdal: Tove Glendrange
- Farsund/Lyngdal: Liv Cecilie Omland
- Mandal: Kjell Arne Sandal

Geografisk distriktsenhet Øst: Tlf. 02800

- Grimstad: Wigdis I Songedal
- Arendal og Froland: Torbjørn Trommestad
- Holt: Steffen W. Schneider

Geografisk distriktsenhet Midt: Tlf. 02800

- Kristiansand: Kjetil Heggland
- Setesdal: Karoline Engesland
- Søgne og Songdalen: Marie Bue
- Vennesla og Iveland: Bjarne Røyland
- Lillesand og Birkenes: Leif Ole Saanum

Seksuelle overgrep mot barn:

Avsnitt for grov vold og seksuelle overgrep mot barn Tlf. 02800

- Frode Stenersen

3 Taushetsplikt, informasjonsdeling og avvergeplikt

Taushetsplikten

Taushetsplikten er regulert i forvaltningsloven §§ 13-13 f, barnevernlovens § 6-7 samt politiregisterloven §§ 23-35.

Ansatte i barneverntjenesten og politiet har taushetsplikt om opplysninger han eller hun får vite om i forbindelse med tjenesten eller i sitt arbeid.

Informasjonsdeling

Muligheten for å utveksle informasjon og opplysninger er en forutsetning for samhandling mellom politi og barneverntjenesten. Taushetsplikten skal ikke hindre nødvendig samarbeid mellom barneverntjenesten og politiet i oppfølgingen av det enkelte barn.

Barneverntjenesten kan innhente og dele opplysninger dersom det er nødvendig for å

- fremme den konkrete barnevernssaken
- forebygge vesentlig fare for liv eller alvorlig skade for noens helse

Når barnevernet vurderer om de har rett til å dele opplysninger med politiet, skal det alltid gjøres en konkret vurdering av om slik informasjonsdeling er til barnets beste.

Når barnevernet varsler, kan barnevernet dele alle opplysninger som er egnet til å belyse spørsmålet om straffeskyld, jf. Høyesteretts avgjørelse RT 2013/323.

I enkelte saker kan det være nødvendig å holde tilbake opplysninger ovenfor partene i barnevernssaken av hensyn til politiets etterforskning. Da kan påtalemyndigheten i politiet pålegge barneverntjenesten taushetsplikt (politiregisterloven § 35). Pålegget om taushetsplikt skal meddeles skriftlig og angi hvilke opplysninger som er omfattet av taushetsplikten (forskrift til politiregisterloven § 11-5).

Politiet skal alltid vurdere om den informasjonen de gir til barneverntjenesten er av en slik karakter at den må holdes tilbake fra foreldrene.

Politiet kan be statsforvalteren om fritak for taushetsplikten for ansatte i barneverntjenesten (jf. tvisteloven § 22-3 og straffelovens §§ 118 og 230).

Politiet kan gi opplysninger til barneverntjenesten

- etter eget initiativ (meldeplikt - barnevernloven § 6-4 første ledd)
- etter pålegg (opplysningsplikt - barnevernloven § 6-4 annet ledd)
- etter eget initiativ (opplysningsrett - politiregisterloven § 19)

Meldeplikten inntreffer når politiet har en begrunnet bekymring for om et barn blir mishandlet i hjemmet eller det foreligger andre former for alvorlig omsorgssvikt, for om et barn har vist vedvarende alvorlige atferdsvansker eller det er fare for utnyttelse av et barn til menneskehandel, jf. barnevernloven §§ 6-4 første ledd. Politiet skal da sende bekymringsmelding og ikke en underretning om straffbart forhold. Bekymringsmeldingen skal, så sant det er mulig, sendes digitalt via [meldingsportalen](#)

Politiet skal skrive egen bekymringsmelding uavhengig av om barnevernet har vært til stede på oppdraget hvor bekymringen oppstod.

Politiet skal ikke vurdere om situasjonen krever tiltak fra barneverntjenesten. Dersom de har behov for det, kan politiet anonymt drøfte grunnlaget for en bekymringsmelding med barneverntjenesten.

Dersom det kommer fram ny informasjon i arbeidet med straffesaken som gir grunnlag for fortsatt eller ny bekymring, skal politiet vurdere å dele opplysningen med barneverntjenesten. Det er derfor viktig at politiet fortløpende foretar nye vurderinger av om melding skal formidles til barneverntjenesten.

Politiet skal videre underrette barneverntjenesten når etterforskning settes i gang mot person under 18 år og saken ikke er av bagatellmessig art. politiregisterforskriften § 10-2. Politiet skal også straks underrette barneverntjenesten dersom politiet får kjennskap til eller mistanke om at barn mishandles av foreldre, foresatte eller andre som barnet bor sammen med. Tilsvarende gjelder hvor politiet får kjennskap til eller mistanke om at barnet har vært utsatt for seksuallovbrudd fra en av de nevnte personer jf. politiregisterforskriften § 10-3.

Opplysningsplikten etter barnevernloven går foran politiets taushetsplikt.

Avvergeplikten

Alle har en generell plikt til å søke å hindre visse former for alvorlige forbrytelser gjennom å varsle eller på annen måte avverge forholdet (straffeloven § [196](#)). Denne avvergeplikten går foran lovbestemt taushetsplikt. Denne avvergeplikten gjelder bare ved pålitelig kunnskap om at en slik forbrytelse er i ferd med, eller ventes å finne sted. Er forbrytelsen allerede gjennomført har man bare plikt til å varsle forholdet til politiet dersom varselet kan forebygge nye alvorlige forbrytelser.

De mest sentrale bestemmelsene i avvergingsplikten er

- voldtekt av barn u/14 (straffeloven § 299)
- grov kroppsskade (straffeloven § 274)
- mishandling i nære relasjoner (straffeloven § 282)

Barneverntjenesten har den samme plikten som alle andre til å varsle eller på annen måte avverge alvorlige forbrytelser. Barneverntjenestens primære oppgave er imidlertid nettopp å beskytte barn mot mishandling og overgrep. Plikten til å varsle til politiet vil derfor først inntre dersom barneverntjenesten ikke på annen måte, ved å igangsette egne tiltak, kan avverge alvorlige forbrytelser mot barnet.

4 Anonym drøfting med politiet

Taushetsplikten og politiets etterforskningsplikt er ikke til hinder for anonyme drøftinger. Det skal være en lav terskel for anonyme drøftinger begge veier mellom de to tjenestene.

Barneverntjenesten kan drøfte en sak anonymt med politiet eller bringe saken inn for konsultasjonsteamet. Konsultasjonsteamene i Agder er opprettet for anonyme drøftinger på saksfeltet. Det oppfordres til å benytte konsultasjonsteamene i størst mulig grad når saken er egnet for det. Bufetat, ABUP, barneverntjenesten, familievernkontor, politiet og barnehuset er alle representert i teamene.

Politiet kan gi generell informasjon om etterforskning av saker som gjelder vold og overgrep mot barn, herunder aktuelle straffebestemmelser.

Politiet kan gi generelle råd og veiledning om hvilke opplysninger politiet trenger for å iverksette etterforskning og hvordan et varsel på saksfeltet bør utformes. Politiet kan også gi informasjon om hvordan politiet på generelt grunnlag vil innrette og gjennomføre etterforskning i slike saker. Drøftelsen kan også inneholde temaer som går på det videre samarbeidet med barneverntjenesten ved saksopplysninger som i det anonyme saksforholdet.

Politiet skal ikke gi råd og veiledning om den saken som henvendelsen gjelder skal/bør varsles.

4.1 Samtaler med barn

Politiet skal gi generelle råd om hvordan barneverntjenesten bør gjennomføre samtaler med barn. Hensikten er å unngå at slike samtaler svekker bevisverdien av senere avhør med barna etter at saken er varslet til politiet.

Dersom det er aktuelt å varsle saken må det ikke stilles detaljerte, utforskende og/eller ledende spørsmål til det barnet forteller. Spørsmålene må være åpne.

4.2 Avgrensing mot etterforskningsplikt

Dersom politiet får pålitelig kunnskap om et mulig straffbart forhold og hvem som er mulig gjerningsperson, inntreer umiddelbart en plikt til å etterforske saken. Derfor må drøftingen alltid være fullt ut anonymisert.

Politiet skal ikke gi råd om den aktuelle saken skal varsles eller ikke. Dette ansvaret har barneverntjenesten.

5 Varsel til politiet

Varsel om mulig straffbart forhold = anmeldelse.

Når barneverntjenesten vurderer hvorvidt de skal varsle politiet skal dette gjøres på bakgrunn av en konkret begrunnet bekymring for at et barn er utsatt for vold eller seksuelle overgrep. Informasjon som er egnet til å belyse spørsmålet om straffeskyld er ikke underlagt taushetsplikt når barnevernstjenesten har valgt å varsle forholdet, jf. Norsk Retstidende 2013:323.

Videre skal beslutningen om å varsle være basert på en barnevernfaglig vurdering. Denne vurderingen skal være helhetlig, og skal blant annet bygge på

- konkrete forhold ved det aktuelle barnet (barnets beste)
- barnets mening
- barnets generelle rettsvern

Barneverntjenesten har adgang til å varsle eller gi opplysninger til politiet når det er nødvendig for å fremme barneverntjenestens oppgaver, jf. barnevernloven § 6-7 tredje ledd. De skal ikke gi flere opplysninger enn det som er nødvendig for å fremme barnevernstjenestens oppgaver.

Å varsle eller gi opplysninger til politiet i en sak der det er mistanke om at et barn er utsatt for mishandling eller andre alvorlige overgrep i hjemmet, vil i de fleste tilfeller være nødvendig for å fremme barneverntjenestens oppgaver. Dersom barneverntjenesten etter en konkret vurdering finner at varsling er nødvendig for å hjelpe barnet, skal barneverntjenesten varsle forholdet.

5.1 Grunnlag for varsel til politiet

Når barneverntjenesten har en konkret begrunnet bekymring, enten fordi de har mottatt en melding eller selv får mistanke om at et barn blir utsatt for vold eller seksuelle overgrep, skal barneverntjenesten alltid foreta en vurdering av om saken skal varsles til politiet. Det bør

foreligge opplysninger av en viss troverdighet om art og omfang av det straffbare forholdet, og helst noen avgrensninger knyttet til når og hvor handlingen skal ha skjedd. For å kunne vurdere om det foreligger en konkret begrunnet bekymring/mistanke bør barneverntjenesten blant annet vurdere

- hva barnet har sagt? Har barnet fortalt historien med egne ord?
- om det finnes informasjon som styrker eller svekker barnets forklaring
- barnets atferd sett opp mot barnets utviklingsnivå. Viser barnet i tillegg symptomer som tilsier at det kan være utsatt for vold eller seksuelle overgrep?
- om det har vært endringer i barnets atferd (matlyst, isolasjon, uforklarlige utagerende atferd osv.)
- informasjon om barnet
- informasjon om familien

5.2 Forholdet til foreldre når de er mistenkt eller sentrale vitner

Foreldrene skal aldri informeres om at det vurderes varsling av saken til politiet eller at det er truffet beslutning om slik varsling. Dersom foreldrene varsles uten at det er avklart med politiet vil det kunne medføre at viktige bevis svekkes eller går tapt. Det gjelder både forklaringer, gjenstander, biologiske spor og andre tekniske bevis m.m.

Når det er truffet beslutning om at saken skal varsles til politiet, må det alltid avklares med politiet når og hvordan foreldrene skal informeres. Hovedregelen er at når varsel er gitt, er det politiet som informerer foreldrene.

Når barnevernstjenesten varsler en sak til politiet skal de konkret vurdere hvilke opplysninger som skal gis. De skal i utgangspunktet ikke gi flere opplysninger enn det som er nødvendig for å fremme barnevernstjenestens oppgaver. Men når barnevernet er berettiget til å anmelde forholdet, er de også berettiget til å dele opplysninger som er egnet til å belyse spørsmålet om straffeskyld. Et eksempel på dette er at barnevernet kan dele referat fra samtale mellom mistenkte og barnevernet så lenge opplysningene er egnet til å belyse straffeskyld eller ikke.

5.3 Hvordan skrive varselet?

Varselet skal alltid være skriftlig og skrives på [mal](#) for varsel som er hentet fra de nasjonale retningslinjene for samhandling mellom politi og barnevern. Malen ligger i barneverntjenestens fagprogram. Varselet sendes til Agder politidistrikt hvor det alltid blir mottatt og registrert ved felles straffesaksinntak (FSI). Deretter blir varselet fordelt til aktuell etterforskningsenhet.

5.4 Akuttsaker

Dersom ansvarlig etterforskningsenhet ikke er tilgjengelig skal felles straffesaksinntak i Agder (FSI) umiddelbart innlede samhandlingen med barneverntjenesten og sørge for at det gjennomføres nødvendige etterforskningskritt. Kontaktperson i politiet formidles til barnevernet.

Barneverntjenesten sørger for at det er nødvendige ressurser og kompetanse tilgjengelig til å håndtere gjøremål som ikke kan vente og utpeker en kontaktperson for saken.

6 Samhandling etter varsel

Politiet tar snarest mulig, og senest innen tre virkedager, kontakt med oppgitt kontaktperson i barneverntjenesten for å informere om politiets håndtering av saken og drøfte plan for videre samhandling, herunder i tilknytning til avhør av barnet.

Barneverntjenesten legges alltid inn som melder og/eller underretningsmottaker i saken.

I akuttsaker skal politiet ta kontakt med barneverntjenesten samme dag.

6.1 Om informasjon til foreldre

Barneverntjenesten informerer ikke foreldre om at politiet har fått varsel om saken uten at dette er drøftet og avklart med politiet. Politiet skal alltid søke å innrette etterforskningen slik at det er politiet som først gjør foreldrene kjent med varselet.

6.2 Beskyttelse av barnet

Politiet og barneverntjenesten må umiddelbart samhandle og ta stilling til barnets beste, barnets behov for hjelp, samt hvilke tiltak som nødvendig for å beskytte barnet mot nye straffbare forhold, eller risiko for annen skade eller ulempe etter at varselet er sendt.

6.3 Samhandlingen

Politiet utarbeider etterforskningsplan og informerer barneverntjenesten fortløpende om håndteringen av saken, så fremt og i den utstrekning det kan skje uten skade for etterforskningen.

Barneverntjenesten informerer politiet fortløpende om sitt arbeid i saken og plan for videre saksbehandling.

Samhandlingen skal på denne måten søke å ivareta hensynet til barneverntjenestens oppgaver, politiets etterforskning og barnets beste. Virksomhetene skal så langt det er mulig innrette sitt arbeid slik at både barneverntjenesten og politiet får gjennomført sine oppgaver i saken på rett måte og til rett tid.

Dersom barneverntjenesten mottar nye opplysninger som kan ha betydning for politiets etterforskning oversendes disse så snart som mulig til politiet under henvisning til varselet.

Politiet bør så langt som mulig konkretisere hvilke opplysninger det søkes om tilgang til (inkludert hvilken type opplysninger og i hvilket omfang). De skal ikke søke om tilgang til større mengde opplysninger enn nødvendig for å oppfylle formålet med etterforskningen. Begjæringen skal være skriftlig.

6.4 Samtaler med barnet

Dersom etterforskningen tar lang tid uten at det gjennomføres avhør av barnet, vil barneverntjenesten kunne ha behov for å gjennomføre samtale med barnet. I tillegg er det viktig å legge til rette for at barnet selv av eget tiltak kan snakke om sin egen situasjon i denne perioden.

Barneverntjenesten skal ikke ta initiativ til samtaler med barnet før avhør uten at dette er avklart med politiet. Barnet må kunne fortsette å snakke med trygge voksne i trygge omgivelser.

Det må ikke stilles detaljerte utforskende og/eller ledende spørsmål til det barnet forteller. Eventuelle spørsmål må være åpne. Skriv ned hva barnet sier og bruk barnets egne ord. Telefon kan benyttes til opptak.

En samtale om barnets situasjon og personlig forhold bør uansett alltid finne sted og være nødvendig for ivaretagelse av barnet i denne tiden.

7 Tilrettelagte avhør på barnehuset

7.1 Generelt

I saker der barneverntjenesten har varslet er begge etater gjennom samhandling kjent med at det skal gjennomføres avhør av barn på barnehuset.

I saker som ikke er varslet av barneverntjenesten er det som hovedregel rådgiver på barnehuset som kontakter barneverntjenesten og avklarer om det er aktuelt for barneverntjenesten å følge avhøret på barnehuset. I disse sakene må politiet vurdere om det er grunnlag for å melde saken til barneverntjenesten, jf. barnevernloven § 6-4 første ledd, før barneverntjenesten kan følge avhør på barnehuset.

Barneverntjenesten strekker seg langt for å yte barnefaglig bistand til politiet i form av kompetanse og personell som ivaretar barneverntjenestens oppgaver før, under og etter avhør.

Det er politiet som har ansvar for transporten av barn og følgeperson til avhør og undersøkelser (medisinsk og tannlege) i saken.

Kostnadene med å bringe barnet til barnehuset dekkes av det offentlige. Det samme gjelder dekning av vikarutgifter i saker hvor lærer eller barnehageansatt er følgeperson. Dekningen administreres av politiet. Barneverntjenestene dekker egne utgifter.

Barneverntjenesten er en viktig aktør og sentral samarbeidspartner for å ivareta barnets beste ved tilrettelagte avhør. Det er barnevernet som primært innehar den barnefaglige kompetansen politiet trenger når barn er involverte parter i politiets etterforskning. Dette gjelder særlig når barnets primære omsorgspersoner ikke er tilgjengelig for å bistå barnet.

Denne samhandlingsavtalen er ikke til hinder for at lokalt politi og barneverntjenestene i Agder samhandler om oppgaver i forbindelse med tilrettelagt avhør også ut over denne avtalen i konkrete saker.

For øvrig vises det til straffeloven § 239 flg., og forskrift om tilrettelagte avhør av 24.9.2015.

7.2 Før samrådsmøtet

Før samrådsmøtet skal barneverntjenesten innhente oppdatert informasjon om barnets personlige forhold og livssituasjon der de selv har varslet i saken, eller hvor de allerede har en aktiv sak som gjelder barnet. Det samme gjelder andre opplysninger som er av betydning for at barnet skal møte på barnehuset og gi forklaring i saken.

Politiet gjennomfører etterforskning og annet arbeid som er nødvendig for å opplyse saken og belyse forhold av betydning for avhøret av barnet, både før samrådsmøtet og det tilrettelagte avhøret.

Barneverntjenesten og politiet skal kartlegge hvordan og på hvilken måte barnet kan ivaretas på best mulig måte før, under og etter avhør.

Der barneverntjenesten ikke har varslet om saken avklarer de om de har kjennskap til barnet/ familien og om de har informasjon av betydning for avhøret av barnet, og om de skal delta på samrådsmøtet og overvære avhøret. De gir tilbakemelding til rådgiver på barnehuset.

7.3 Samrådsmøtet

Det drøftes og treffes beslutning om alle praktiske forhold av betydning for barnet før, under og etter avhør.

Følgende gis anledning til å delta i samrådsmøtet

- avhørsleder har ansvar for at samrådsmøtet gjennomføres
- rådgiver på barnehuset skal delta
- verge med mindre sterke grunner taler mot det
- barnets bistandsadvokat med mindre sterke grunner taler mot det
- kontaktperson fra barneverntjenesten med mindre sterke grunner taler mot det

Politiet og barneverntjenesten redegjør for saken og gir opplysninger om barnet m.m. av betydning for gjennomføring av avhøret, avhørsdagen og ivaretagelsen av barnet.

Følgende temaer gjennomgås i samrådsmøtet

- er det behov for å innhente ytterligere opplysninger om saken og/eller barnet før avhøret
- tidspunkt for når barnet skal varsles om avhøret
- hvilken informasjon gis til barnet og av hvem
- transport til og fra barnehuset.
- hvem skal være følgeperson for barnet
- når og hvordan verge skal underrettes, dersom verge ikke følger barnet
- gjennomføringen av avhøret og oppholdet på barnehuset
- er det behov for klinisk rettsmedisinsk og/eller odontologisk undersøkelse
- i etterkant av møtet gjør barneverntjenesten en foreløpig vurdering av behovet for akutt plassering etter avhør

Hvem som skal følge barnet til avhør beror på en konkret vurdering av hva som er det beste for hvert barn i saken. Politi og barneverntjenesten samarbeider om å finne en egnet person som ofte vil være en ansatt i skole eller barnehage. Den endelige beslutning om hvem som skal være følgeperson treffes i samrådsmøte.

Barneverntjenesten og politiet informerer om alle forhold av betydning, herunder plan for avhørsdagen, som ofte må ta høyde for ulike scenarioer avhengig av opplysninger som fremkommer på selve dagen.

7.4 Avhørsdagen

Politiet gir nødvendig informasjon om saken og etterforskningen til følgepersonen. Det skal alltid vurderes om tilpasset informasjon skal gis til barnet ut i fra alder, utvikling og modenhet. Jf. barnekonvensjonen art. 12.

Representant fra barneverntjenesten følger avhøret, men kan ikke stille spørsmål til barnet.

Barneverntjenesten samhandler med etterforsker og avhørsleder umiddelbart etter avhør om alle forhold som er av betydning for å ivareta barn og oppgaveløsningen i begge

virksomheter. Ivaretagelse og beskyttelse av barnet etter avhør skal være et sentralt tema. Det samme gjelder spørsmålet om eventuell tilbakeføring til hjemmet og gjenforening med personen/personer i nær relasjon som også er part i saken.

7.5 Beskyttelse av barnet

Politiet skal vurdere behovet for å foreta en sikkerhetsvurdering og iverksette nødvendige tiltak i samråd med barneverntjenesten. Barneverntjenesten tar stilling til akuttplassering eller andre tiltak som kan gi barnet beskyttelse.

8 Avslutning av etterforskningen

Politiet legger inn barneverntjenesten som underretningsmottaker og orienterer om utfallet av straffesaken. Når dom foreligger i saker som involverer barn eller saker barneverntjenesten har varslet politiet om, skal politiet ansvarlig jurist formidle kopi av dommen til aktuell barneverntjeneste.

8.1 Samhandling ved beslutning om henleggelse av straffesaken

Politiet sender alltid underretning om henleggelse til barneverntjenesten når barneverntjenesten har varslet om saken, eller de for øvrig har samhandlet med politiet i etterforskningen.

Dersom barneverntjenesten ønsker det kan det gjennomføres et eget møte med barneverntjenesten, rådgiver, påtaleansvarlig og etterforsker for å gi nærmere informasjon om henleggelsen av saken. Formålet med møtet vil være å forklare om de ulike rollene i etterforskningen som har funnet sted og informere om beviskravet i straffesaken. Barneverntjenesten henvender seg til politifaglig etterforskningsleder på straffesaken.

Agder, november 2022

Knut Hagen
barnevernleder
for barnevernlederne i Agder

Kjerstin Askholt
politimester
Agder politidistrikt